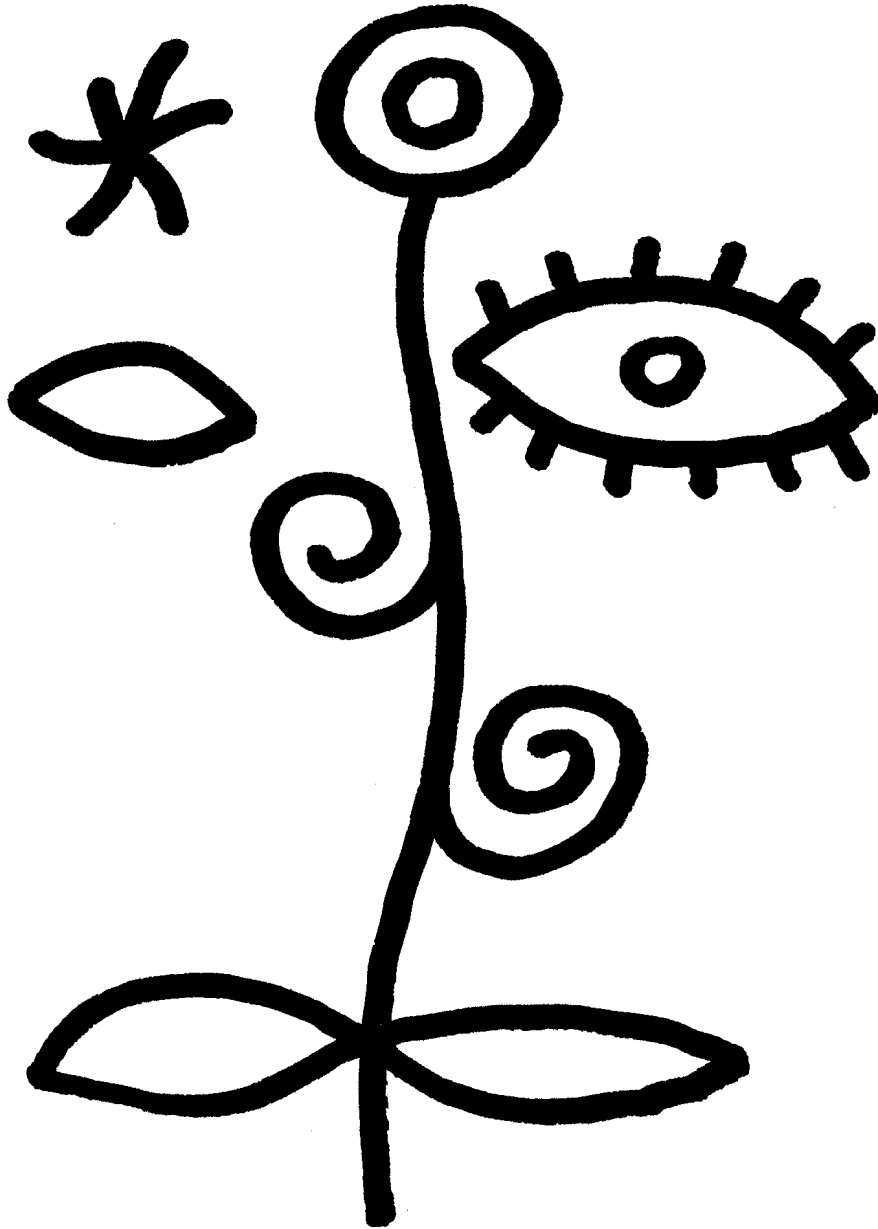


# SININ



Kirsti Oidekivi

Kirsti Oidekivi. [Sinin](#).

© Kirsti Oidekivi 2001

Pildid: Tarmo Puudist

Käesolev teos ilmub esmakordselt.

## **BAHAMA** 2001

[www.bahamapress.org](http://www.bahamapress.org)

[bahama@bahamapress.org](mailto:bahama@bahamapress.org)

Bahama e-raamatute eesmärk on muuta kirjandusteosed hea tahte avaldusena tasuta kättesaadavaks kõikidele soovijatele, sest loomingu väärtust ei saa mõõta rahas.

Käesolevas failis sisalduvad luuletused ja pildid on e-kirjastatud autorite nõusolekul ja soovil. Igaüks võib seda faili muutmata kujul paljundada, tasuta edasi anda või levitada, säilitada ja välja trükkida.

Käesoleva faili tervikut ei tohi lõhkuda. Seda faili või selle sisu ei tohi ilma autorite nõusolekuta tervikuna ega osaliselt muuta, müüa, trükkida ega elektrooniliselt avaldada või kasutada muul viisil raha saamiseks. Teost kaitsevad Eesti autoriõiguse seadus ja Berni konventsioon.

\* \* \*

hele sinin ne, hela, sinin, ee!  
helesinin põriseb õhus, el lips!  
sininal pole lipsu, tahab aknast ta  
välja välja välja – säääl nüüd on

gi, oh mööda sai oht! säääl on  
üks gi vaid nüüd mis vaikselt  
tasapisi aina suurembaks kasvab  
(nii temast G!gi veel kunagi, njäunjäunjäu!)

helesinin jalutab mööda, krussis või  
lill teda seirab üks i silm i,  
helesinin helahtab, järve uppuma heidab  
ja nina pistab vesi õienuppu, gi

sirinal taevasse tõuseb sel hetkel  
tiivad laiali sädemed sädelemas nagu  
üks kiil! (PEA AEGU nagu, üks kiil),  
helesinin juba põõsa all parmu, pillis!

hella mu hella, pilli parmu joo!

\* \* \*

teeb ühe silma lahti lumelill ja mulle helistab,  
kas seda märkasin. kuid siin on nii –  
mis teha, kui end sabast närib tülpind krokodill?

teeb ühe silma lumest lahti lill, kuid samal hetkel –  
dill! pikk valge koridor nüüd käibib, hetkel, mil,

on lilleks otsustanud saada krokodill. me rõõm on suur –  
jääb järamata saba, ja koridori lõpus telefon

mul ütleb – seniks, Kirsti, oled vaba.

## KÜTIORG 2000

kui unihir on lõpuks virgunud  
ja unistusse unund kübarsepp,  
üks päevalill on suureks sirgunud  
sel sekundil. ja hämar trepp

ta kübarani viib – ja kandelaabreis  
ja kullas-hõbedas säääl särab saal.  
me naeratades tunneme end naabreis  
ja meres sabaga lööb sulpsu sinivaal.

\* \* \*

rit

si

kas Sa märkasid ärkvel

sesta liivaherilast siin?

ja kas me liivakellas

tõesti voolab riis?

sina, taevasina,

rittmeister siniste pükstega

püüab ühte muna

mul

liks puhuda, mulle

aga ükskõik,

päris ükskõik on kõik see,

rit

si

kas

, küll sa laulad

kõlavalt

## AMARILE

kui mõtlen Sinust, teravalt.  
suutes Sind üleni näha, vaadates  
kogu viletsusest otseti läbi, taha.  
see on nii pealiskaudne, et mind praegu  
siin ei ole. see on nii pealiskaudne vaablane,  
kes praegu siia kööki lendas – mina pean nüüd  
tantsima, et mind üles ei leitaks. see  
on nii otsene, et olen siin. Sinagi  
oled kusagil – mida sellega teha?  
kui mõtlen Sinust, teravalt.

2

see on sõnade kadumine,  
eks, ma ikka tasakesi  
katsu tantsida givähemasti  
vähemalt. aga aiatsaõnnetust,  
vahepeal ma kaotasin ühe  
sõja ära!!

3

mitte üldse nii eriti terav  
vaid näiteks nii et keegi seisma jäi  
ennekui akna alla päris jõudis  
(seal akna taga  
tuul aga täna  
täitsa ärevil!  
ahjumalküll!)

ja vaablane oli ka kusagile kadunud

kellest keegi praegu luuletamise  
kirjutamise lõpetas – kas –  
ta lõpetas – vist ära? -

\* \* \*

ja vihm ja vihm ja vihm –  
koputab aknale – ust  
eriti ei puutu – rahulik  
on uinuda nüüd ka  
õhukese teki all.

ööselgi on sadu sadu  
avan vihmale akna (vaene  
aknaraam!) ja korraks  
vaatan veidi narmendavat kuud –  
näed mida tegi see vihm!

unenägugi vist vaatab vihma  
kui mina vaatan akna alla  
suurenevat loiku – ja õhukegi tekk  
on liiga raske – ja mu pähe  
saab nüüd mõttesadu.

– oh jumal hoidku – kuulen  
end ütlemas ja vihm mu silmades  
nüüd korraks kahvatab ja  
pime tuba vaikib kajatult.

mis ime siis, et vihm on sadamas!  
– oh jumal hoidku – miks küll  
nii ütlesin kui oleks vihmalaeva  
näind seismas ühes suures sadamas.



\* \* \*

hool hoopistükkis seal, kus aimata ei tea – peen seier vaimuilmas  
loeb sekundeid, mis kustund juba on silmas ja sireleid mis põhjanaba pääl  
said virmalisteks hiljaaegu just. ah kuidas tasakesi lööks vahuliseks  
unustatud vesi – peaaegu sültjas juba. missugust mõtlesime unustust  
ses vaimusilmas kus minekuist ja tulekuist said maalid –  
päev unustas end kahevahele säääl vaatama et kuidas aina saalid  
sestsamast uksest aina sisse-välja – ja raadio hetkekski ei peatu et  
teha üht väikest silmapaistvat parandust. päev närtsis nigu niru.

päev küsis – kus on hing, et surra juba? mis kalkun või siis kana  
ta üleüldse munes ja siis kuhu. ja nõudis teadjameest.  
kuid too, pikk kiiker laias ilmas, end oli unustanud magama  
just kuhugi, kus üldse polnud vihma. ja nii ei äratanud teda keegi –  
vaid unustatud vesi veel veidi kallerdus kui meie ohkasime nii kõvasti kui sai.  
et ärkaks teadjamees ja talle tuleks meelde, kuis on lood ka teispool pikka und  
ja meie hõiguksime – *stopp, pidu nüüd! las tõmbavad end varda  
nüüd kajalood ja kasukad ja pardimuna see, kus sees on kadund kinnas!*

päev ohkas nii, et korraks kinni rindu löi hing meil kõikidel  
ja nuttis nagu see, kel puudub kodu. me silmad takerdusid vesikasvudesse  
ja unus häääl. ja sellel hetkel meid tõesti polnud ilma pääl  
ja tõesti polnud ilma. – kuid vat, lugu juhtus nii et nõndasama  
lihtsasti justnagu uinus nõnda ärkas kaa ka vihmatuna  
üles teadjamees. no seda padu, mis nüüd järgnes, ei hakka ükski sulg –  
peale nigunii ei hakka – üldse kirjutama. kuid meie naersime  
sest surm sai seljataha ja korraks üks sinirind ka sättis  
end meie keskel maha ja vaatas teadva moega. ja päev sai kastetud ja veidi virgus.  
taas vesi kalgendund ei olnud unustusse  
vaid mööda kive hüples – hool vaatas seene alt ja pilvepraost  
ja oli kõikjal veel, kus aimata ei oska.

## TAEVASINA

kui ütlesid, et asju tuleb teha teistmoodi, mitte alati nii nagu seni tehtud, jõin selle õllepudeli bussipeatuses, mitte nagu mingi muru ja, enamvähem turvaline, tõenäosusteooria.

ütlesid Sina, sellepärast ütlesidki, et sooviti ja suvatseti, ja meil oli ka õllepudeliavaja, millega sai ka õllepudeleid avada (kui veel midagi sai). meil oli üks küllalt vastik purjus bussipeatus, keegi oli sinna ka sülitanud, see oli täiesti tajutav.

ja Sa ütlesid et meditatsiooniharjutustega tegelemine võib, meid viia näiteks ühe bussipeatuseni, kus näiteks võib oodata bussi, võib juua õlut, sirvida ja lehitseda (sülitada?), Sina, ütlesid nii. kui jõin selles bussipeatuses õlut ja püüdsin ennast väljendada, sest üks ingel – kuid selle ingligna

olid sellised lood, mida me raamatuisse ingleist ei pane, sest meil on tsentrifuug – muidugi ka igasugu muid asju ja põhjendusi, mistõttu see inglipilt jääb küll igavesti üksikuks. – Sul on

suured ja sinised silmad, nagu hommikune lind kes korraks aknasse jääb vaatama. – hommik nii siis – tõusen nüüd bussipeatusest ja lähen metsa ja süüa paar kärbseseent aga teised seened korjan korvi, igasugu ilusaid pilvikuid ja kukeseeni, ka su silmad kaovad sinna, on taevaSina, siis magan kodus kärbseseeneund, märgates kõike, mis ümber sünnib.

\*\*\*

ja kui nad siis  
vahetavad oma lauahõbeda  
mangoseemne vastu – et  
endeund näha – olime meie

juba poolel teel  
kahe võõrastemaja vahel, kus  
meie hobuseid joodeti.

ja kui nad siis ükskord  
hukkuvad, kooruvad, lendavad –  
ollakse juba poolel teel,

kõikide maailmade võõrastemajad  
pilgutavad vasakut silma  
(sest parem on lumehanges)  
ja üks lendorav lendas.

ega polegi muud kuhu –  
mu väljakukkunud juustest  
teeme väikese vesivärvipatsi –  
ja tahame sinna kus hea

\* \* \*

kuu kumavad hambad  
olid nagu hundisuled –  
teravad, mõeldavad, mõrkjad –  
nad lakkusid sind väljast  
ja sõid seestpoolt, säilitades  
(siiski säilitades!) haja,  
meelsuse. nad kumisesid  
nagu radiaator! hundid ulgusid  
seda kuminat kuu

lama vaadates – nende hundisuled  
kaeblesid, tõrkusid, langesid.  
ulgumise lõpetanult silusid  
nad oma harjaseid, klähvisid  
korraks hammaste vahelt –  
kollaste nagu öeldav kuu.  
keegi ei tea, mis neist  
sai – kaugele nad jõudsid

valdjatari vaikivas helenduses...  
keegi ei proovinudki ära  
arvata. – ainult üks väike  
tüdruk, püüdis ära. mõistatada,  
miks tema mereäärne varvas  
teadmata-tahtmata millimallika läbis  
tas – mõistis, ei saagi ära,  
ei saagi arvata. – öise unenäo veerel  
tõeline kuu kohtus hundisulis  
kuuga, vaid.

\* \* \*

hülga,  
mis hirm!  
seljanka

sees käib ka sidrun;  
toosis on väikesed surnud  
suhkruputukad –  
või mõtlesite  
te muud? soola

õnnetus läks mööda, seal ma surin,  
märkasin seda ööl  
mil tulime Kauksi Üllega  
saunast ja ta ütles:  
selles ojas ma suringi

siis ma suringi  
selles ojas, hülga!  
mis hirm! kortsus  
Filifjonka tellis veel  
tassi teed, väga ilus  
kübar  
peas

hülga, mis hirm!

\* \* \*

ma vaatan et tema vaatab  
iseenese ette; vaade  
on kõikjalesülgav hüdra; vaata  
ta vaatab et tema vaatab oma  
enese vette; alati  
karjatab keegi teine; läbib  
su meelepette.

alasti, tema on keegi teine,  
ainsusse eksinud üsk; alasti tema  
on keegi teine, autosid  
ületav risk; mina muidugi  
olen mujal, vaatan ja ei  
vaata ka; mina vaatan temale  
ette – tusk mil

lele kasvas maa, ookeanikalu  
telekapildist, looja neid loojanguks  
näis; vaata sa vaatad  
et lõpuks paistan, kalade kalgil  
läikel – vaata, sa ütled inimlikkus,  
mida mina ei usu – mitte inim  
likkust ei usu, vaadates  
enese vette.

\* \* \*

su sõnad mille vastu  
triibuline tiiger  
end kookoniks punus – nii  
purunemast lakkas lehvik  
see elevandiluu

me parfümeerit elutoas, ses  
kõrgelt kodeeritus – tuksatav  
veri naha all, ta tuks  
ja tõrv asfalteeritud maanteel  
mille lõppu

jõuti kaunis küütlevas reas  
(neljakesi, viiekuuekesi, miljardikesi),  
kookoni ja tiigri triibuga  
kaetus – me eilne eine  
angažeeritud vannitoas  
lõi sebraliku erakordsustriibu

sureva  
masina  
lõhna

\* \* \*

päästa see päine päev! – kallis, sa  
oled üleni hall, isukas, verine –

me hoiame homme veel, me  
ütleme, et see on homme –

tänagi tänav veel lõhnas, kui kuulsid, tänagi  
homset hoidsime – hoolida, hoomata, surma ni –



\* \* \*

partide varvaste vahel olevad lestad  
kahvatasid korraks nii külma kuud  
korraks puudutades, kohe aga siis  
lasid taas läbi erinevaid valgusi, isegi keraamikat.

mõnikord puutub nii, et imendub läbi. sigaretisuitsust  
ka silmi, mõneti, mõnikord, mõistab. – ah, termiitidekolonn  
meie väravas just peatus! käsi plaksutada nüüd ja hüüda –  
peitu kõik! kes kuhu, ise teab – vaid viimane,

vaid viimane ei lahku eal... mõne lille nime, armsaim  
annan sulle, et ei kustuks kass  
kes püüab hiiri selle pildi pääl, kuuvalguses –  
või püüdis ta, või käpaga niisama, kuukiirt hoopis...

ma nimetan su mõne mantra järgi ja kordan siis...  
las lahku väravast nüüd juba küllalt viibind  
termiitide paraad et pääseks välja ja metsa vahel  
võiks korraks olla veidi kahevahel ja mõelda  
mida mõtleb vihmakonn...

ah armsaim las see lille nimi olla  
veel vaiki veidi enne kui ta

ah kuudevahel olevad kõik pardid,  
ühel veider nokk, pikk kõrkjas kasvab seal  
ja lõpp, ja lõpp on pilve peal...

\* \* \*

lõks! us. isetu valeprohvetluse uks  
plahvatas (sulgudes). tema and  
on me igapäevane lõks. – isutu

olen nüüd, haige – isekas kiil  
mu silmade ees, kui lume sadu.  
keegi (lõks!) arvas, see on isukas

hierarhia – heroiline ja kollektiivne  
lõks! – *filmikunst on kollektiivne looming* – kiil  
kadus lumesattu, täna on lumine, sajutu, isutu

\* \* \*

maa ei tea, kui palju on kasse  
ämblikuvõrgus mu toas. ma ei tea.

kui palju on kasse. olles kasside loorloorloor  
ses, õige kergelt mürgitatud õhus,

meepurk laual. hea või vilets mesi?  
maa ei tea, ma ei tea, kätelt

nõrgub hommikune silmapesuvesi.

\* \* \*

alati, kui ta tuleb, on ta nii ette  
vaatlik – aga tegelt ettevaatlik,  
ta hirmud on sügaval.

sügaval juba enne surma – vahel  
ta ütleb surm, siis teda pillutaks  
käejuures olevate objektidega –

õige tasa. haiget sellest ei saa,  
aga surm on seal taga, mida  
ei öelnud sa kunagi – kuidas must saab

kiskjalik üksindus – leebe kui leplik  
loom.

\* \* \*

meie ei tõuse – kullas ja hallas  
aastapäev vaatab meist läbi, näeb  
nelgi õit – üles ei tõuse me

ja aega ei ole – aega ei ole olemas –

vapper verdтарretav sild viib jõeni,  
homseni, vereni – meie ei tõuse üles, viivitab  
viiv hetkeks, sekundiseier laulab me lume üleni

ja aega ei ole olemas – mee mõdune meel vaid

\* \* \*

viirpuu veider mälestus sellest hommikupoolikust,  
mil üks magnetist võti tõmbus tiigipõhja ja  
linnud laulsid, linnud lõvilõugadena laksutasid  
valges päikest täis õhus unenäo ununud servas –  
see viirpuu veider visioon maaliti ükskord kollakalt hallitama  
ühete tühjaks jäänud hoovi (kust lapsed just

palli järele jooksnud olid) ja ta jäi  
sinna pikkadeks aastateks, ilma et keegi  
märganud oleks – tärkas küll üks uut sorti lill  
Liisi akna alla, mis vahel puhkes ja pakatas –  
aga kõik muu

jäi alles vaid unenägudesse – see kerglane viirpuu,  
üks täpne pilk ja õlakehitus.

## MAAILMA ÕRNUS SÕJA VASTU

kuidas te hingate tuld,  
kuidas te hingate laavat ja laevu –

kuis süütab mere nüüd  
päike, luige igas sabasules lööb leegitsema  
selge tulekahi – ta õudne hõik –

te kelle kerge kodu mulle pakkus  
kakaod ja küünlaid läbi leekide ja loojangute –

ah kuidas kustutab nüüd mere  
nii lihtsalt nagu öise sigareti,  
veel korra õhetab üks sabasulg säääl pääl –

teeääres siiski õrn pardimuna selgelt paistab silma  
ja meist ta alatiseks sinna jääb –

kui meri korra vastu taevast tardub keset päeva  
siis keegi läheb rõduni ja hõikab  
maailmas üle kõige: *kellele veel teed?*

\*\*\*

tuul kandis merelt ühe vihma  
piisa. suletud õuele, värav vaid  
veidi paakil, veidi avali, ja peakohal  
vihmapiisk. mille tuul, kandis merelt.

mahalangenud lehed, sahisetid, kui nende vahelt  
astuti – iga üksik päev seisis,  
kaelakoogud käsil, kui oli astunud.  
sahisevate lehtede vahel tasa sahisenud.

tuleb teha üks, uus kirimukiri.  
ja temale tuleb luua, vapper mõistus,  
kilpide ja odadega varustatud. nüüd võib põlema  
panna kirimukiri – mõistus laheneb siis.

mõistus on nael, ta peas tema nägu –  
sealt kus vaatad, sinna paistabki –  
suuri kivirahnusid tuleb otsima hakata naelale,  
et tema saaks, minu unenäo, lõpuni nähtud.



\*\*\*

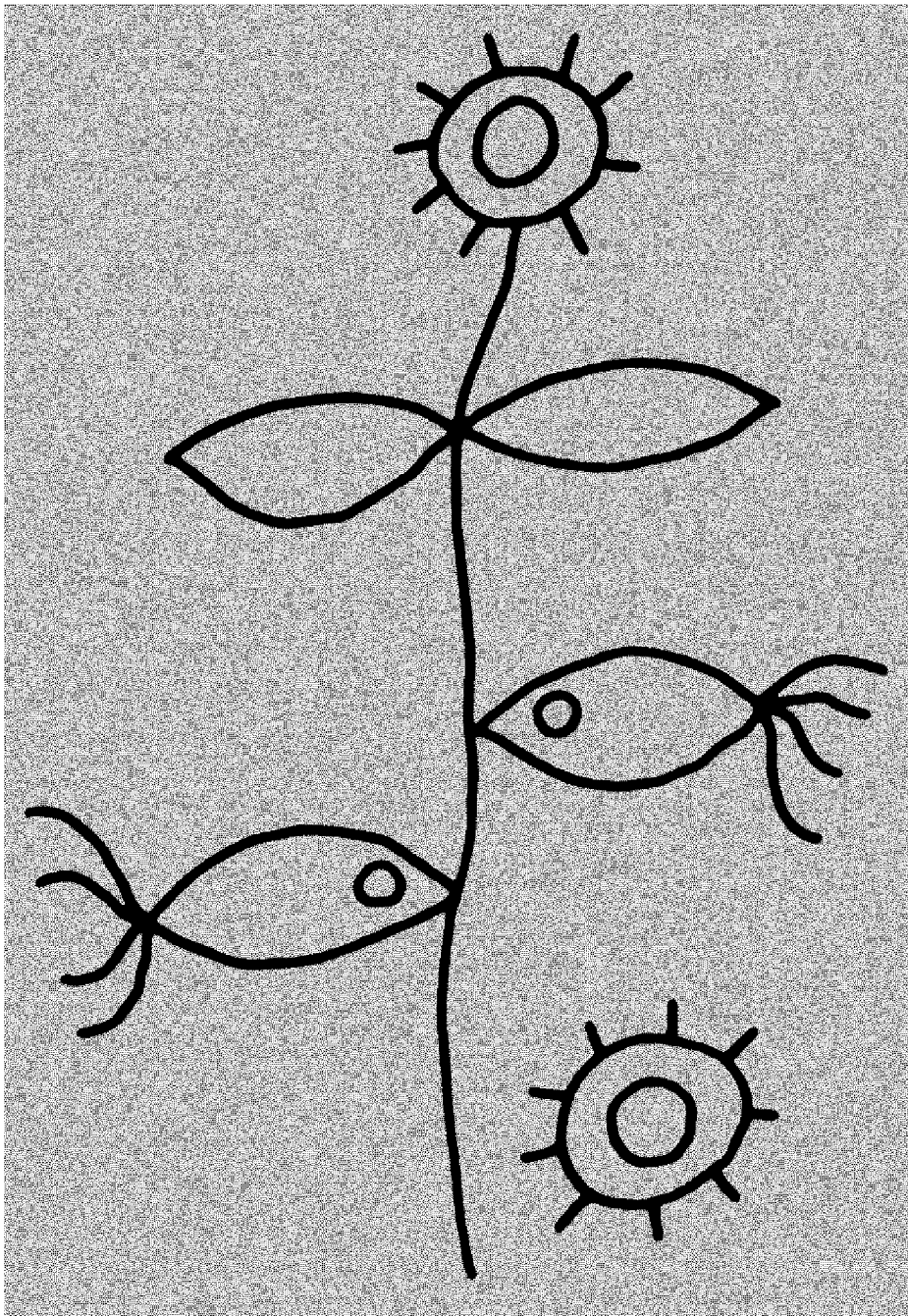
leida end vaid igal teisel tänavanurgal  
ei ole sugugi mõttetu, või vähem järel mõtlik kui

leida end Viiendalt Avenüült – nii ta arvas,  
tema lõpmatuse lõplik vasak kannapööre.

leida oma pea pehmelt padjalt on nii habras,  
et seda ei märkagi – on nii armastus

väärne. vastu akent liugleb metsviinapuu väät,  
kuu-ulmlik. – vaikus, mille helisid üles kirjutada

ei osand.



## SISUKORD

*** hele sinin ne	3
*** teeb ühe silma lahti lumelill	4
Kütiorg 2000	5
*** rit	6
Amarile	7
*** ja vihm ja vihm ja vihm	8
*** hool hoopistükkis seal, kus aimata ei tea	9
Taevasina	10
*** ja kui nad siis	11
*** kuu kumavad hambad	12
*** hülga, mis hirm!	13
*** ma vaatan et tema vaatab	14
*** su sõnad mille vastu	15
*** päästa see päine päev!	16
*** partide varvaste vahel olevad lestad	17
*** lõks! us.	18
*** maa ei tea, kui palju on kasse	19
*** alati, kui ta tuleb	20
*** meie ei tõuse	21
*** viirpuu veider mälestus	22
Maailma õrnus sõja vastu	23
*** tuul kandis merelt ühe vihma piisa	24
*** leida end vaid igal teisel tänavanurgal	25